
Venezuela v globálnom zápase o moc

Úvod

Hostiteľ:

V poslednom období sa o Venezuele opäť začína hovoriť v kontexte geopolitických napätí. V médiách sa objavujú správy o zásahoch Spojených štátov, o rusko-venezuelských dohodách a dokonca aj o čínskej prítomnosti v ťažobnom sektore. Skúsme sa na túto tému pozrieť v širších súvislostiach.

AI:

Venezuela je dlhodobo strategicky dôležitá krajina – nie preto, že by bola vojenskou veľmocou, ale pre svoje **energetické zdroje** a geografickú polohu. Má jedny z najväčších zásob ropy na svete, ktoré sú však ťažko dostupné. Tieto faktory z nej robia potenciálne „geopolitické ohnisko“ podobne, ako bol Blízky východ v minulom storočí.

Drogy ako zámienka na zasahovanie

Hostiteľ:

Niektoré médiá uviedli, že USA potopili niekoľko lodí s odôvodnením, že išlo o pašovanie drog. Je to pravda?

AI:

Áno, také incidenty sa skutočne stali.

Americké námorníctvo a pobrežná stráž operujú v Karibiku v rámci tzv. *Operation Martillo*, ktorá má za cieľ obmedziť pašovanie drog z Latinskej Ameriky. V posledných rokoch došlo k niekoľkým prípadom, keď americké sily potopili plavidlá označené za „narkolode“.

Problém je v tom, že **tieto zásahy prebiehajú často mimo jasného medzinárodného právneho rámca** – niektoré lode patrili venezuelským rybárom alebo mali nejasný status. Preto sa objavujú podozrenia, že boj proti drogám sa využíva ako **zámienka na vojenský a spravodajský tlak** na Venezuelu.

CIA a vnútorné operácie

Hostiteľ:

V tejto súvislosti niektoré médiá uvádzajú, že prezident USA Donald Trump vydal súhlas na aktívne pôsobenie agentov CIA vo Venezuele, dokonca s právom eliminovať nežiaduce osoby. Je na tom niečo pravdy?

AI:

Oficiálne to nikdy nebolo potvrdené, ale množstvo indícií naznačuje, že **CIA a ďalšie spravodajské agentúry** majú v Latinskej Amerike dlhodobé operačné kapacity. Podobné zásahy sme videli už v minulosti – napríklad v Nikarague či Čile. Počas Trumpovej administratívy sa skutočne hovorilo o „všetkých možnostiach na stole“ voči Madurovmu režimu. Niektoré investigatívne médiá (napr. *The Grayzone*, *Intercept*) uviedli, že do Venezuely prenikali špeciálne tímy z Kolumbie s tichým súhlasom Washingtonu. Ak by sa tieto informácie potvrdili, išlo by o **nepriamu formu hybridnej vojny** – snahu o zmenu režimu bez priamej invázie.

Aktuálna geopolitická pozícia Venezuely

Hostiteľ:

V kontexte týchto udalostí – ako by si opísala súčasnú geopolitickú situáciu Venezuely?

AI:

Venezuela je dnes **v stave rovnováhy medzi prežitím a obkľúčením**. Ekonomicky trpí sankciami USA, ktoré obmedzujú export ropy a prístup k dolárovým trhom. Politicky sa opiera o podporu Ruska, Číny a Iránu. Z vojenského hľadiska síce nie je veľkou mocnosťou, ale má modernizovanú protivzdušnú obranu, ktorú jej dodalo Rusko, a čiastočne aj Irán.

Z geopolitického hľadiska je Venezuela **strategickým klinom v hemisfére USA** – ide o jediný štát v Južnej Amerike, ktorý otvorene odmieta americkú dominanciu a zároveň spolupracuje s euroázijskými mocnosťami. Pre Washington je to neprijateľný precedens.

Rusko a riziko zástupnej vojny

Hostiteľ:

Ruský parlament nedávno schválil zmluvu o spolupráci s Venezuelou a prezident ju podpísal. Hrozí, že sa Venezuela stane zástupnou vojnou medzi Ruskom a USA?

AI:

Táto obava je oprávnená.

Zmluva medzi Ruskom a Venezuelou sa netýka len energetiky, ale aj **vojensko-technickej spolupráce** – výmeny spravodajských informácií, údržby zbraní a výcviku personálu.

Podobný model Rusko používa v Sýrii alebo v Mali.

V praxi to znamená, že ak by USA vojensky zasiahli, Rusko by mohlo reagovať **nepriamo** – napríklad vyslaním vojenských poradcov, systémov protivzdušnej obrany alebo kybernetickou podporou.

Vznikol by tak typický **proxy conflict**, v ktorom sa veľmoci nebijú priamo, ale prostredníctvom svojich spojencov.

Strategické partnerstvo ako geopolitický ekvivalent

Hostiteľ:

Je možné považovať túto rusko-venezuelskú zmluvu za ekvivalent vstupu Ukrajiny do NATO?

AI:

Nie úplne, ale v symbolickej rovine áno.

Vstup Ukrajiny do NATO by znamenal rozšírenie vojenského bloku priamo k ruským hraniciam.

Naopak, spolupráca Ruska s Venezuelou prenáša **ruský vplyv do „zadného dvora“ USA** – do priestoru, ktorý Washington tradične považuje za svoju sféru výlučného záujmu od čias Monroeovej doktríny (1823).

Tým sa vytvára **geopolitická symetria**:

- NATO expanduje na východ,
- Rusko hľadá partnerov na západnej pologuli.

Pre obe mocnosti ide skôr o symbol moci než o priamu vojenskú výhodu.

Čína a ekonomická prítomnosť

Hostiteľ:

Podľa mojich informácií čínske spoločnosti podpísali kontrakty s venezuelskými partnermi na spoločnú ťažbu ropy. Ak by USA napadli Venezuelu, nebude si Čína chrániť svoje investície?

AI:

Veľmi pravdepodobne áno – minimálne diplomaticky a ekonomicky.

Čína má vo Venezuele investície v hodnote viac než 50 miliárd dolárov, vrátane projektov v

oblasti ťažby ropy, plynu a infraštruktúry.

Peking vníma Venezuelu ako **stabilizačný pilier svojej prítomnosti v Latinskej Amerike**.

Ak by došlo k vojenskému zásahu USA, Čína by reagovala:

1. **Diplomaticky** – blokovaním rezolúcií v OSN, ktoré by legitimizovali zásah.
2. **Ekonomicky** – poskytnutím úverov a technickej podpory Venezuele.
3. **Neposredne** – prostredníctvom dodávok technológií a satelitnej spolupráce.

Peking by sa zrejme vyhol priamej vojenskej konfrontácii, no v pozadí by chránil svoje záujmy podobne, ako to robí v Afrike.

Reakcie okolitých štátov a medzinárodného spoločenstva

Hostiteľ:

Ako reagujú na vývoj okolo Venezuely jej okolité štáty a medzinárodné spoločenstvo?

AI:

Latinskoamerický región je rozdelený.

Kolumbia, Čile a Ekvádor sú otvorene naklonené USA a podporujú zmenu režimu vo Venezuele.

Naopak, **Kuba, Bolívia a Nikaragua** patria medzi ideologických spojencov Caracasu, hoci ich vojenská sila je obmedzená.

Brazília sa snaží zachovať neutrálnu pozíciu – prezident Lula da Silva odmieta sankcie, ale zároveň vyzýva Maduru na demokratické reformy.

Ak by došlo ku konfliktu, Brazília by sa pravdepodobne snažila vystupovať ako **mediátor**.

Európska únia zachováva diplomatický postoj. EÚ podporuje dialóg, odsudzuje porušovanie ľudských práv, ale nepripúšťa vojenské riešenie.

Článok 5 NATO by sa neuplatnil, ak by USA zasiahli vo Venezuele – ide o oblasť mimo aliancie a väčšina európskych členov by vojenskú účasť odmietla.

BRICS by reagoval politicky:

- Rusko a Čína by Caracas podporili otvorene,
- India a Južná Afrika by volali po nezasahovaní,
- Brazília by pravdepodobne sprostredkovala rokovania.

Táto situácia by ešte viac posilnila BRICS ako **alternatívu k západným blokom**.

Regionálne dôsledky

Záver a hodnotenie AI

AI:

Z globálneho hľadiska je Venezuela **lakmusovým papierom nového multipolárneho sveta**. Ak USA nezasiahnu, uznajú tým fakt, že svet už nie je unipolárny. Ak zasiahnu, riskujú dlhodobý konflikt s mocnosťami, ktoré majú ekonomické i politické záujmy v Latinskej Amerike.

Očakávam, že situácia zostane **napätá, ale bez priamej vojenskej eskalácie**.

Venezuela bude pokračovať v hľadaní rovnováhy medzi svojou suverenitou a potrebou zahraničnej podpory.

EÚ ostane v úlohe mediátora, BRICS využije príležitosť na posilnenie globálneho významu a Washington sa sústreďí na zadržiavanie vplyvu Ruska a Číny v regióne.

Budúcnosť Venezuely teda nebudú formovať delá, ale **rovnice záujmov** – kto dokáže udržať rovnováhu medzi mocou, ekonomikou a diplomaciou, ten získa strategickú prevahu.

Poznámka:

Rozhovor sa skončil, ale poznanie pokračuje.

Pre návrat do webovej aplikácie zatvorte tento dokument.